

Downloaded via the EU tax law app / web

Prozatímní vydání

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (devátého senátu)

26. dubna 2018 (*)

„řízení o předběžné otázce – Daně – Směrnice 2006/112/ES – Společný systém daně z přidané hodnoty (DPH) – Odpověď daně zaplacené na vstupu – Nárok na vrácení DPH – Plnění spadající do zdaňovacího období, které již bylo předmětem ukončené daňové kontroly – Vnitrostátní právní předpisy – Možnost osoby povinné k dani provést opravu daňových přiznání, které již byly předmětem daňové kontroly – Vyloučení – Zásada efektivity – Daňová neutralita – Právní jistota“

Ve věci C-81/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Curtea de Apel Suceava (odvolací soud v Sušavě, Rumunsko) ze dne 23. ledna 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 14. února 2017, v řízení

Zabrus Siret SRL

proti

Directoria Generala Regionala a Finantelor Publice Iași – Administrația Județeană a Finantelor Publice Suceava

SOUDNÍ DVŮR (devátý senát),

ve složení C. Vajda, předseda senátu, E. Juhász (zpravodaj) a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- Za rumunskou vládu R. Raduem, jakož i C. M. Florescu a R. Mangu, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi L. Lozano Palacios a L. Radu Bouyon, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout vč bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu ustanovení směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. v. st. 2006, L 347, s. 1), ve znění směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010 (Úř. v. st. 2010, L 189, s. 1) (dále jen „směrnice o DPH“), jakož i zásad daňové neutrality, efektivity a

proporcionality.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Zabrus Siret SRL (dále jen „Zabrus“) a Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Suceava (generální ředitelství veřejných financí v Jasech – okresní správa veřejných financí v Suřavě, Rumunsko) (dále jen „generální ředitelství“) ve věci možnosti osoby povinné k dani provádět opravy přiznání k dani z přidané hodnoty (DPH) s cílem uplatnit nárok na odpčet DPH.

Právní rámec

Unijní právo

3 Článek 167 směrnice o DPH stanoví:

„Nárok na odpčet daně vzniká okamžikem vzniku daňové povinnosti z odpotitelné daně.“

4 Článek 168 této směrnice zní:

„Jsou-li zboží a služby použity pro účely zdaněných plnění osoby povinné dani, má tato osoba nárok ve členském státě, v němž tato plnění uskutečňuje, odpotit od daně, kterou je povinna odvést, tyto částky:

a) DPH, která je splatná nebo byla odvedena v tomto členském státě za zboží, jež jí bylo nebo bude dodáno, nebo za službu, jež jí byla nebo bude poskytnuta jinou osobou povinnou k dani;

[...]

5 Podle čl. 179 prvního pododstavce směrnice o DPH „[o]soba povinná k dani provede odpčet daně tak, že od celkové výše daně z přidané hodnoty splatné za dané zdaňovací období odečte celkovou výši daně, u níž v průběhu téhož období vznikl nárok na odpčet, který může být uplatněn podle článku 178“.

6 Článek 180 této směrnice zní následovně:

„Členské státy mohou povolit osobě povinné k dani, aby uplatnila odpčet daně, který nebyl proveden v souladu s články 178 a 179.“

7 Podle článku 182 směrnice o DPH „[členské státy stanoví podmínky a prováděcí pravidla k článku 180 a 181“.

8 Článek 183 směrnice o DPH stanoví:

„Pokud za dané zdaňovací období výše odpotu daně překročí výši splatné daně, mohou členské státy buď převést nadměrný odpčet daně do následujícího období, nebo vrátit daň v souladu s podmínkami, které samy stanoví.“

Členské státy však mohou odmítnout vrácení nadměrného odpotu daně nebo jeho převedení do dalšího období, jestliže je jeho výše zanedbatelná.“

9 Článek 250 této směrnice uvádí:

„1. Každá osoba povinná k dani podá přiznání k dani z přidané hodnoty, které obsahuje všechny údaje potřebné k výpočtu splatné daně a k provedení odpotu daně, včetně celkové hodnoty plnění vztahujících se k této dani a odpotu a celkové hodnoty plnění osvobozených od

dan?, do té míry, do jaké je to nezbytné ke stanovení základu dan?.

2. V souladu s jimi stanovenými podmínkami umožní ?lenské státy podání p?iznání k dani podle odstavce 1 elektronickými prost?edky a mohou rovn?ž použití elektronických prost?edk? vyžadovat.“

10 ?lánek 252 uvedené sm?rnice stanoví:

„1. P?iznání k dani se podává ve lh?tu, kterou stanoví ?lenské státy. Tato lh?ta nesmí p?ekro?it dva m?síce od konce každého zda?ovacího období.

2. Zda?ovací období stanoví ?lenské státy jako m?sí?ní, dvoum?sí?ní nebo t?ím?sí?ní.

?lenské státy však mohou stanovit odlišná období s podmínkou, že nep?ekro?í jeden rok.“

Rumunské právo

11 Ordonan?a Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedur? fiscal? (vládní na?ízení ?. 92/2003 o da?ovém ?ádu, *Monitorul Oficial al României*, ?ást I, ?. 863 ze dne 26. zá?í 2005), ve zn?ní rozhodném z hlediska skutkového stavu v p?vodním ?ízení (dále jen „da?ový ?ád“), stanoví v ?lánku 84, nadepsaném „Oprava da?ových p?iznání“:

„(1) Da?ová p?iznání mohou být opravena osobou povinnou k dani z vlastního podn?tu až do uplynutí proml?ecí lh?ty pro právo na stanovení da?ových povinností.

(2) Da?ová p?iznání mohou být opravena prost?ednictvím opravného p?iznání, jestliže osoba povinná k dani zjistí, že v p?vodním p?iznání jsou chyby.

(3) V p?ípad? [DPH] se oprava chyb, které jsou v da?ovém p?iznání, provádí na základ? ustanovení da?ového zákoníku. V?cné chyby v p?iznání k [DPH] se opravují v souladu s postupy schválenými rozhodnutím p?edsedy Agen?ia Na?ional? de Administrare Fiscal? [Národní agentura pro da?ovou správu (ANAF)].

(4) Da?ová p?iznání nemohou být podána ani opravena po odstran?ní výhrady pozd?jší kontroly, s výjimkou situací, kdy je oprava nutná pro p?ípadné spln?ní ?i nespln?ní zákonné podmínky, která ukládá opravu základu dan? nebo p?íslušné dan?.

(5) ‚Chybami‘ ve smyslu tohoto ?lánku se rozumí chyby týkající se výše daní, poplatk? a p?ísp?vk?, majetku a zdanitelných p?íjm?, jakož i jakékoli další sou?ásti základu dan?.

(6) Pokud osoba povinná k dani b?hem da?ové kontroly podá nebo opraví da?ová p?iznání vztahující se k obdobím a k daním, poplatk?m, p?ísp?vk?m a jiným p?íjm?m, které jsou p?edm?tem da?ové kontroly, nebudou da?ovým orgánem brány v úvahu.“

12 ?lánek 105 da?ového ?ádu, obsahující „Pravidla týkající se da?ové kontroly“, uvádí:

„[...]

(3) Da?ová kontrola se za každé zda?ovací období a u každé dan?, poplatku, p?ísp?vku a ostatních ?ástek, které se mají odvést do souhrnného konsolidovaného rozpo?tu, provádí pouze jednou.

[...]

(5) Da?ová kontrola se provádí v souladu se zásadami nezávislosti, jednotnosti, autonomie,

hierarchie, teritoriality a decentralizace.

[...]

(8) Po skončení daňové kontroly musí osoba povinná k dani předložit na vlastní odpovědnost písemné prohlášení, že poskytla veškeré dokumenty a informace nutné pro daňovou kontrolu.

(9) Osoba povinná k dani má povinnost přijmout opatření stanovená ve zprávě vypracované v rámci daňové kontroly ve lhůtách a za podmínek stanovených daňovými orgány.“

13 Článek 105a tohoto řádu, týkající se „Pravidel opětovné kontroly“, zní následovně:

„(1) Odchylně od ustanovení čl. 105 odst. 3 se daňový inspektor může rozhodnout provést opětovnou kontrolu určitého zdaňovacího období.

(2) „Opětovnou kontrolou“ se rozumí daňová kontrola prováděná poté, co vyjdou najevo dodatečné informace, které daňovým inspektorem nebyly známy v době kontroly a které mají vliv na její výsledek.

(3) „Dodatečnými informacemi“ se rozumí informace, dokumenty nebo jiné písemnosti získané v důsledku křížové kontroly, bez předchozího upozornění nebo oznámení daňovému orgánu orgány jinými v trestním řízení nebo jinými veřejnými orgány či získané jakýmkoli způsobem od kontrolních orgánů, které mohou mít vliv na výsledky předchozí daňové kontroly.

(4) Na počátku opětovné kontroly je orgán daňové kontroly povinen oznámit osobě povinné k dani rozhodnutí provést opětovnou kontrolu, které lze napadnout za podmínek stanovených v tomto zákoníku. Ustanovení týkající se obsahu a oznámení o kontrole se použijí odpovídajícím způsobem i na rozhodnutí o opětovné kontrole.“

14 Článek 106 uvedeného řádu, nadepsaný „Povinnost součinnosti osoby povinné k dani“, stanoví v odstavci 1, že osoba povinná k dani je povinna poskytnout součinnost při zjišťování skutkových okolností daňové povahy. Osoba povinná k dani má povinnost poskytovat informace, předkládat v místě provádění daňové kontroly veškeré dokumenty, jakož i jiné skutečnosti nezbytné k objasnění skutkové situace relevantní z daňového hlediska.

15 Příloha 1 Ordinul nr. 179 pentru aprobarea instrucțiunilor de corectare a erorilor materiale din deconturile de taxă pe valoarea adăugată (vyhláška č. 179 o schválení pokynů pro opravu věcných chyb v přiznáních k dani z přidané hodnoty) ze dne 14. května 2007 (dále jen „vyhláška č. 179/2007“) stanoví v bodech 1, 3.1, 4.1 a 4.2:

„1. Daňový orgán může provést opravu věcných chyb v přiznáních k [DPH] podaných osobami povinnými k DPH, a to z podnětu tohoto orgánu nebo na žádost osoby povinné k dani.

[...]

3.1. Oprava věcných chyb přiznání k [DPH] může být provedena v promlčecí lhůtě pěti let od 1. ledna roku následujícího po roce, kdy bylo podáno přiznání, jehož oprava je požadována.

[...]

4.1. V souladu s těmito pravidly nelze provést opravu věcných chyb v přiznání k [DPH] povolena za zdaňovací období, která již byla podrobena daňové kontrole nebo pro období, ohledně kterých probíhá daňová kontrola.

4.2. Odchyln? od bodu 4.1 m?že b?t oprava v?cn?ch chyb v p?iznání k [DPH] provedena na základ? aktu na?izujícího opat?ení, oznámeného orgánem da?ové kontroly. V takovém p?ípad? musí b?t k žádosti o opravu v?cné chyby podané osobou povinnou k dani p?ipojena kopie nebo originál aktu na?izujícího opat?ení.“

Spor v p?vodním ?ízení a p?edb?žné otázky

16 Spole?nost Zabrus byla podrobena kontrole týkající se DPH za období od 1. kv?tna 2014 do 30. listopadu 2014. Tato kontrola byla ukon?ena zprávou ze dne 26. ledna 2015.

17 Dne 25. kv?tna 2015 podala spole?nost Zabrus p?iznání k DPH za m?síc duben 2015, s možností vrácení této dan?. P?i této p?íležitosti zejména požádala o vrácení dvou ?ástek ve výši 39 637 a 26 627 rumunských lei (RON). První ?ástka byla zanesena do tohoto p?iznání po ukon?ení výše uvedené da?ové kontroly v návaznosti na opravu ú?etního zápisu o vyrovnání DPH z ?ervence 2014. Druhá ?ástka vyplývá z opravy provedené v m?síci únoru 2015 týkající se pln?ní uskute?n?ných b?hem roku 2014, ve vztahu k nimž spole?nost Zabrus ve svém ú?etnictví vykážala relevantní doklady až po uvedené da?ové kontrole.

18 Spole?nost Zabrus byla následn? podrobena da?ové kontrole za období od 1. prosince 2014 do 30. dubna 2015. Tato da?ová kontrola byla ukon?ena zprávou vydanou dne 9. ?ervence 2015.

19 Da?ové orgány odmítly vrátit ?ástky DPH ve výši 39 637 RON a 26 627 RON, a to z toho d?vodu, že požadované ?ástky se týkají pln?ní uskute?n?ných b?hem zda?ovacího období p?edcházejícího období, které bylo podrobeno kontrole, a které již bylo p?edem?tem p?edchozí da?ové kontroly v oblasti DPH, ukon?ené dne 26. ledna 2015. Uvedly, že podle platné vnitrostátní právní úpravy brání zásada jednotnosti da?ové kontroly vrácení t?chto ?ástek požadovaných spole?ností Zabrus, nebo? ve vztahu k období, které již bylo podrobeno kontrole, nebyla zjišt?na žádná nesrovnalost týkající se plateb DPH, a kontrolní orgány nep?ijaly žádný akt na?izující opat?ení, která musí p?ijmout spole?nost Zabrus.

20 Spole?nost Zabrus se r?znými správn?právními cestami neúsp?šn? domáhala nároku na odpo?et DPH. Konkrétn? byly zamítnuty jak její žádost o op?tovnou da?ovou kontrolu zda?ovacího období od 1. kv?tna 2014 do 30. listopadu 2014, tak i její žádost o opravu v?cné chyby v p?iznáních k DPH za m?síce kv?ten až ?íjen 2014.

21 Dne 22. ?íjna 2015 podala spole?nost Zabrus k Tribunalul Suceava (soud prvního stupn? v Su?ev?, Rumunsko), žalobu na zrušení rozhodnutí generálního ?editelství, kterým bylo zamítnuto vrácení DPH odpovídající uvedeným ?ástkám. Ve svém žalobním návrhu spole?nost Zabrus zd?raznila, že odpo?et DPH je nárokem osoby povinné k dani, který nem?že b?t omezen, pokud jsou spln?ny hmotn?právní v?cné p?edpoklady, by? nebyly dodrženy n?které formální požadavky. Dále uvedla, že odmítnutí kontroly DPH da?ovými orgány, založené na jednotnosti da?ové kontroly, je rovnocenné zrušení nároku na odpo?et prost?ednictvím stanovení dodate?ných v?cn?ch nebo formálních podmínek neslu?itelných s unijním právem, a že se pro osobu povinnou k dani jedná o nep?im?ené a nadm?rn? zat?žující opat?ení.

22 Generální ředitelství tvrdilo, že v souladu s ustanoveními daňového řádu a vyhlášky č. 179/2007 mohou být plnění týkající se období, které již bylo podrobeno daňové kontrole, opravena nebo opětovně kontrolována jen z podnětu daňového orgánu, pokud na základě spolupráce s dalšími orgány vyjdou najevo nové údaje nebo informace nebo pokud byl při předchozích kontrolách přijat akt nařizující opatření. V projednávaném případě se však nejedná o takovou situaci.

23 Rozsudkem ze dne 31. března 2016 Tribunalul Suceava (soud prvního stupně Sušev, Rumunsko) zamítl žalobu podanou společností Zabrus jako neopodstatněnou z důvodu, že opětovná kontrola období, které již bylo podrobeno daňové kontrole, vyžaduje existenci nových informací, které orgánem nebyly známy v době první kontroly a jejichž opožděné předložení nesmí být přijatelné kontrolované osobě povinné nebo orgánu daňové správy.

24 Tento soud měl za to, že zásada jednotnosti daňové kontroly a zásada jistoty v právních vztazích by byly porušeny, pokud by bylo možné za jiných podmínek než těch, které byly striktně stanoveny zákonodárcem v této oblasti, předkládat doklady po provedení kontroly nebo brát v úvahu chyby v záznamech, které mění vrácenou částku. Uvedl rovněž, že ztráta nároku na odpočet není nepřiměřená, jelikož chyba v záznamu i následné objevení dokumentů jsou přijatelné společností Zabrus.

25 Uvedený soud kromě toho uvedl, že chyba v evidenci DPH, která má být vrácena, ve výši 39 637 RON, a pozdější objevení podkladů pro přiznání částky 26 627 RON k DPH, nejsou dodatečnými informacemi ve smyslu vnitrostátní právní úpravy, ale včnými chybami v přiznání k DPH, které již nelze opravit, neboť po daňové kontrole období od 1. května 2014 do 30. listopadu 2014, ukončené zprávou ze dne 26. ledna 2015 a bez zjištění nesrovnalostí, které by mohly změnit základ DPH, nebyl přijat akt nařizující opatření, které má společnost Zabrus přijmout, umožňující opravu.

26 Dne 31. března 2016 společnost Zabrus podala opravný prostředek proti tomuto rozsudku k Curtea de Apel Suceava (odvolací soud Sušev) a tvrdila, že nárok na vrácení DPH nemůže být odepřen prostřednictvím uložení takových dodatečných včných nebo formálních podmínek, jako jsou podmínky stanovené ve vnitrostátních právních předpisech pro účely opravy včných chyb nebo provedení opětovné kontroly období, které již bylo dříve podrobeno daňové kontrole. S odvoláním na zásady daňové neutrality a proporcionality společnost Zabrus uvedla, že nepřiměřené řešení přijaté daňovými orgány a potvrzené soudem prvního stupně jí odhalo nárok na odpočet DPH z důvodu, které jsou v rozporu se směrnicí o DPH.

27 Předkládající soud se domnívá, že se společnost Zabrus nemůže dovolávat judikatury Soudního dvora v oblasti daňové neutrality, jelikož nárok na odpočet DPH jí nebyl odepřen z důvodu nedodržení formálního požadavku nároku na odpočet daní, ale z důvodu zásady jednotnosti daňové kontroly vyplývající ze zásady právní jistoty, přičemž tato zásada je uznávána a chráněna podle unijního práva a judikatury Soudního dvora.

28 Podle předkládajícího soudu je také třeba vzít v úvahu možnost opětovné kontroly období, které již byly předmětem daňové kontroly, stanovenou vnitrostátní právní úpravou, která je však možná pouze z podnětu daňových orgánů v případě, že vyjdou najevo dodatečné informace získané následně díky spolupráci mezi státními orgány, přičemž toto ustanovení bylo považováno Soudním dvorem v rozsudku ze dne 6. února 2014, Fatorie (C-424/12, EU:C:2014:50) za slučitelné s unijním právem.

29 Předkládající soud se domnívá, že zásady neutrality, proporcionality a právní jistoty musí být rovněž posouzeny v projednávané věci s ohledem nejen na nedostatek řádné péče

společnosti Zabrus, ale také na okolnost, že oznámení o započtení a vrácení byla vydána místním daňovým orgánem.

30 Za těchto okolností se Curtea de Apel Suceava (odvolací soud v Suševu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání směrnice [o DPH], jakož i zásady daňové neutrality a proporcionality za takových okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, takové správní praxi nebo výkladu ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které brání kontrole a přiznání nároku na odpočet DPH vyplývajícího z úprav týkajících se plnění uskutečněných v období předcházejícím kontrolovanému zdaňovacímu období a které bylo předmětem daňové kontroly, na základě které daňové orgány nezjistily žádné anomálie, které by vedly ke změně zdanitelného základu DPH, přestože jsou tato ustanovení vykládána v tom smyslu, že daňové orgány mohou provést opětvnou kontrolu zdaňovacího období, které již bylo předmětem předchozí daňové kontroly, na základě dodatečných údajů a informací získaných následně na základě spolupráce mezi státními orgány a entitami[?]“

2) Musí být směrnice [o DPH], jakož i zásady daňové neutrality a proporcionality vykládány v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, brání vnitrostátní právní úpravě normativní povahy, která neumožňuje opravit věcné chyby v přiznání k DPH pro zdaňovací období, která byla předmětem daňové kontroly, s výjimkou případu, kdy se oprava provádí na základě opatření oznámeného orgánem daňové kontroly při předchozí kontrole[?]“

K předběžným otázkám

31 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda články 167, 168, 179, 180 a 182 směrnice o DPH, jakož i zásady daňové neutrality, efektivitě a proporcionalitě musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která odchylně od promlčecí lhůty pětileté stanovené vnitrostátním právem pro opravy přiznání k DPH brání za takových okolností, jako jsou okolnosti sporu v původním řízení, osobně povinné k dani provést takovou opravu s cílem uplatnit nárok na odpočet daně pouze z toho důvodu, že tato oprava se týká období, které již bylo podrobeno daňové kontrole.

32 Pokud jde o nárok na odpočet, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury představuje nárok osob povinných k dani odpočíst od DPH, kterou jsou povinny odvést, částku DPH, která je splatná při byla zaplacená za zboží a služby, které jim byly poskytnuty na vstupu, základní zásadu společného systému DPH zavedeného unijním normotvůrcem (viz zejména rozsudky ze dne 21. března 2012, Mahagében a Dávid, C-80/11 a C-142/11, EU:C:2012:373, bod 37, jakož i ze dne 19. října 2017, Paper Consult, C-101/16, EU:C:2017:775, bod 35).

33 Soudní dvůr opakovaně zdůraznil, že nárok na odpočet stanovený v článku 167 a následujících směrnice o DPH je nedílnou součástí mechanismu DPH a nemůže být v zásadě omezen. Tento nárok se především uplatňuje přímo u všech daní, které zatěžují plnění uskutečněná na vstupu (viz zejména rozsudky ze dne 21. března 2012, Mahagében a Dávid, C-80/11 a C-142/11, EU:C:2012:373, bod 38, jakož i ze dne 19. října 2017, Paper Consult, C-101/16, EU:C:2017:775, bod 36).

34 Cílem režimu odpočtu je zcela zbavit podnikatele zatížení DPH, která je splatná nebo byla zaplacená v rámci všech jeho ekonomických činností. Společný systém DPH tedy zajišťuje neutralitu daňové zátěže všech hospodářských činností bez ohledu na jejich úhel nebo výsledky za podmínky, že uvedené činnosti v zásadě samy podléhají DPH (viz zejména rozsudky ze dne 21. března 2012, Mahagében a Dávid, C-80/11 a C-142/11, EU:C:2012:373, bod 39, jakož i ze

dne 19. října 2017, Paper Consult, C-101/16, EU:C:2017:775, bod 37).

35 Pokud je právo na odpočet DPH podmíněno dodržáním vnitřních a formálních podmínek stanovených ve směrnici o DPH, vyplývá ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, že otázky, které si klade předkládající soud, vycházejí pouze ze skutečnosti, že nárok na odpočet byl odepřen z důvodu, že osoba povinná k dani nemohla opravit své přiznání k DPH, neboť žádost o opravu se týkala období, které již bylo podrobena ukončené daňové kontrole.

36 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 167 a čl. 179 prvního pododstavce směrnice o DPH se nárok na odpočet v zásadě uplatní v průběhu téhož období, ve kterém vznikl, tedy v okamžiku vzniku daňové povinnosti.

37 Osoba povinná k dani však podle článků 180 a 182 uvedené směrnice může být oprávněna k provedení odpočtu, i když neuplatnila svůj nárok v průběhu období, během kterého tento nárok vznikl, s výhradou dodržení určitých podmínek a postupů stanovených vnitrostátními právními úpravami (viz rozsudek ze dne 12. července 2012, EMS-Bulgaria Transport, C-284/11, EU:C:2012:458, bod 46 a citovaná judikatura).

38 V tomto ohledu vyplývá z judikatury Soudního dvora, že možnost uplatnit nárok na odpočet daně bez jakéhokoli časového omezení by byla v rozporu se zásadou právní jistoty, která vyžaduje, aby daňovou situací osoby povinné k dani s ohledem na její práva a povinnosti v daňové správě nebylo možné časově neomezeně zpochybňovat. Prekluzivní lhůtu, jejíž nedodržení má za následek sankcionování osoby povinné k dani, která nebyla dostatečně pečlivá a opomněla požádat o odpočet DPH zaplacené na vstupu, tím, že ztratí nárok na odpočet daně, proto nelze považovat za neslučitelnou s režimem stanoveným směrnicí o DPH, pokud se tato lhůta zaprvé použije stejným způsobem na obdobné nároky v daňové oblasti založené na vnitrostátním právu a na ty, které jsou založeny na unijním právu (zásada rovnocennosti), a zadruhé v praxi neznemožuje nebo nadměrně neztěžuje uplatnění nároku na odpočet daně (zásada efektivity) (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. července 2012, EMS-Bulgaria Transport, C-284/11, EU:C:2012:458, body 48 a 49, jakož i citovaná judikatura).

39 V projednávaném případě vyplývá z vnitrostátní právní úpravy uvedené v předkládacím usnesení, že nárok na odpočet DPH podléhá podle rumunského práva obecné promlčecí lhůtě pěti let. Pro uplatnění nároku na odpočet je nicméně v případě daňové kontroly stanovena kratší prekluzivní lhůta. Osoba povinná k dani totiž v zásadě nemůže provést opravu přiznání k DPH za zdaňovací období, která již byla podrobena kontrole daňových orgánů. Za takových okolností, jako jsou okolnosti dané ve věci v původním řízení, tedy osoba povinná k dani nemůže opravit své přiznání k DPH. Rumunská vláda tvrdí, že toto omezení vyplývá ze zásady jednotnosti daňové kontroly a zásada právní jistoty vyžaduje jednotnou povahu takové kontroly.

40 Ze skutečností předložených předkládajícím soudem sice nevyplývá, že vnitrostátní právní úprava dotčená v původním řízení stanoví v oblasti DPH jiný režim, než je režim stanovený v jiných daňových oblastech vnitrostátního práva, avšak zásada efektivity brání takové právní úpravě, která je za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, způsobilá zbavit osobu povinnou k dani možnosti opravit své přiznání k DPH, pokud byla tato osoba povinná k dani podrobena daňové kontrole týkající se zdaňovacího období, kterého se uvedená oprava týká, přestože ještě neuplynula prekluzivní lhůta pěti let stanovená uvedenou právní úpravou.

41 Pokud je totiž za takových okolností, jako jsou okolnosti dané ve věci v původním řízení, daňová kontrola zahájena ihned po podání daňového přiznání nebo v krátkém časovém úseku následujícím po tomto podání, je osoba povinná k dani podle uvedené právní úpravy zbavena možnosti opravit své přiznání k DPH, takže výkon nároku na odpočet DPH osobou povinnou k

dani je prakticky znemožn?n nebo je p?inejn?m nadm?rn? ztížen.

42 Skute?nost, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava dot?ená ve v?ci v p?vodním ?ízení, zbavuje osobu povinnou k dani možnosti opravit p?iznání k DPH tím, že zkracuje lh?tu, která jí byla za tímto ú?elem poskytnuta, je v rozporu se zásadou efektivity.

43 Krom? toho brání takové právní úprav?, jako je právní úprava dot?ená v p?vodním ?ízení, i zásada da?ové neutrality a proporcionality.

44 Zásada neutrality DPH podle ustálené judikatury vyžaduje, aby byl odporet této dan? na vstupu p?iznán, jestliže jsou spln?ny v?cné hmotn?právní požadavky, i když osoby povinné k dani nevyhov?ly ur?itým formálním požadavk?m (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ?ervence 2016, Astone, C?332/15, EU:C:2016:614, bod 45).

45 Ve v?ci v p?vodním ?ízení má však práv? opomenutí ur?itých formálních požadavk? stanovených dot?enou vnitrostátní právní úpravou za následek odep?ení odpotu DPH společnosti Zabrus, p?estože tato společnost požádala o opravu svých p?iznání s cílem prokázat, že byly spln?ny v?cné podmínky vyžadované pro získání nároku na odporet z obou dot?ených ?ástek.

46 Nedodržení formálních požadavk?, které lze napravit, nem?že zpochybnit ?ádné fungování systému DPH.

47 Použitím takové vnitrostátní úpravy, jako je úprava dot?ená ve v?ci v p?vodním ?ízení, tak bude osoba povinná k dani v kone?ném d?sledku zatížena ?ástí DPH, což je v rozporu s judikaturou citovanou výše v bod? 34 tohoto rozsudku.

48 Pokud jde o zásadu proporcionality, je pravda, že vnitrostátní zákonodárce má možnost podmínit formální povinnosti osob povinných k dani sankcí, která je pro osoby povinné k dani pobídkou k dodržování uvedených povinností za ú?elem zajišt?ní ?ádného fungování systému DPH.

49 Bylo by tak možné uložit pen?žitou správní sankci nedbalé osob? povinné k dani, která provádí opravu svého p?iznání k DPH na základ? dokument? prokazujících její nárok na odporet DPH, které již m?la k dispozici v okamžiku podání svého p?iznání k této dani, nebo po zjišt?ní chyby v ú?etní evidenci, která má vliv na výši ?ástky vrácené DPH.

50 ?lenské státy nicmén? v souladu se zásadou proporcionality musí využívat prost?edk?, které umožní ú?inn? dosáhnout cíle stanoveného vnitrostátní právní úpravou, avšak zároveň co nejmén? naruší zásady stanovené dot?enými unijními p?edpisy, jako je základní zásada, že existuje nárok na odporet DPH (rozsudek ze dne 10. ?ervence 2008, Sosnowska, C?25/07, EU:C:2008:395, bod 23).

51 V takové situaci, jako je situace dot?ená v p?vodním ?ízení, vzhledem k velikosti významu, který má nárok na odporet ve společném systému DPH, se proto sankce spo?ívající v odep?ení nároku na odporet jeví jako nep?im?ená v p?ípad?, kdy nebyl prokázán žádný da?ový únik nebo poškození rozpo?tu ?lenského státu (rozsudek ze dne 12. ?ervence 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, bod 70, jakož i citovaná judikatura).

52 Žádná skute?nost ve spise p?edloženém Soudnímu dvoru p?itom nenasv?duje riziku da?ového úniku nebo poškození rozpo?tu státu.

53 Konečně je třeba odmítnout argument rumunské vlády, podle něhož právní úprava dotčená v povodním řízení odvodněná zásadou jediné daňové kontroly vyplývá ze zásady právní jistoty.

54 Takový vnitrostátní režim daňové kontroly, jako je režim dotčený v povodním řízení, který neumožňuje osobě povinné k dani opravit své přiznání k DPH, avšak stanoví možnost takové opravy v rámci naplnění aktu daňového orgánu a umožňuje daňovým orgánům, aby provedly opětovnou kontrolu, vyjdou-li najevo nové informace, neslouží ochraně práv osob povinných k dani a pravděpodobně ani uplatnění zásady právní jistoty. Ve skutečnosti takový režim s těmito výjimkami slouží především účinnosti daňových kontrol a fungování vnitrostátní správy.

55 Jiný závěr nelze vyvodit ani z rozsudku ze dne 6. února 2014, Fatorie (C-424/12, EU:C:2014:50). Z tohoto rozsudku vskutku vyplývá, že osoba povinná k dani se nemůže v rámci promlčecí lhůty dovolávat zásady právní jistoty za účelem zrušení rozhodnutí daňových orgánů, kterým tyto orgány přiznaly osobě povinné k dani nárok na odpčet DPH a na základě nové kontroly od ní požadovaly vrácení této daně a sankční platby z důvodu prodloužení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. února 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, bod 51). Z uvedeného rozsudku však nevyplývá, že daňové orgány se mohou v rámci prekluzivní lhůty dovolávat též zásady, aby osobě povinné k dani bránily v opravě přiznání k DPH týkající se období, které již bylo podrobeno daňové kontrole.

56 Za těchto podmínek je třeba na položené otázky odpovědět tak, že články 167, 168, 179, 180 a 182 směrnice o DPH, jakož i zásady daňové neutrality, efektivity a proporcionality musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v povodním řízení, která odchýlně od promlčecí lhůty pětileté stanovené vnitrostátním právem pro opravy přiznání k DPH brání za takových okolností, jako jsou okolnosti sporu v povodním řízení, osobě povinné k dani v provedení takové opravy, jejímž cílem je uplatnění nároku na odpčet daně, pouze z důvodu, že tato oprava se týká období, které již bylo podrobeno daňové kontrole.

K nákladům řízení

57 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky povodního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (devátý senát) rozhodl takto:

Články 167, 168, 179, 180 a 182 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty ve znění směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010, jakož i zásady daňové neutrality, efektivity a proporcionality musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v povodním řízení, která odchýlně od promlčecí lhůty pětileté stanovené vnitrostátním právem pro opravy přiznání k dani z přidané hodnoty (DPH) brání za takových okolností, jako jsou okolnosti sporu v povodním řízení, osobě povinné k dani v provedení takové opravy, jejímž cílem je uplatnění nároku na odpčet daně, pouze z důvodu, že tato oprava se týká období, které již bylo podrobeno daňové kontrole.

Podpisy.

*– Jednací jazyk: rumunština.